

SOCIALINĖS ANTROPOLOGIJOS IR ETNOLOGIJOS STUDIJOS

LIETUVOS

20(29)
2020

ETNOLOGIJA

LITHUANIAN ETHNOLOGY

STUDIES IN SOCIAL ANTHROPOLOGY AND ETHNOLOGY

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS
LITHUANIAN INSTITUTE OF HISTORY

VILNIUS 2020

Lietuvos etnologija: socialinės antropologijos ir etnologijos studijos – mokslinis etnologijos ir socialinės ir kultūrinės antropologijos žurnalas. Jame spausdinami recenzuojami straipsniai, konferencijų pristatymai, knygų recenzijos ir apžvalgos, kurių temos pirmiausia apima Lietuvą ir Vidurio/Rytų Europą. Žurnalas pristato mokslo aktualijas ir skatina teorines bei metodines diskusijas. Tekstai skelbiami lietuvių arba anglų kalba.

Lithuanian Ethnology: Studies in Social Anthropology and Ethnology – is a peer reviewed journal of ethnology and social and cultural anthropology. It publishes articles, conference presentations, book reviews and review articles, which may be in Lithuanian or English, primarily focused on Lithuania, Central and Eastern Europe. The journal represents current debates and engages in methodological discussions.

REDAKCIŅĖ KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Vytis Čiubrinskas (vyriausiasis redaktorius / Editor-in-Chief)

Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania

Auksuolė Čepaitienė

Lietuvos istorijos institutas / Lithuanian Institute of History, Vilnius, Lithuania

Jonathan Friedman

Kalifornijos universitetas / University of California, San Diego, USA

Chris Hann

Maxo Plancko socialinės antropologijos institutas / Max Planck Institute for Social Anthropology, Halle / Saale, Germany

Jonathan Hill

Pietų Ilinojais universitetas / Southern Illinois University, Carbondale, USA

Neringa Klumbytė

Majamio universitetas / Miami University, Ohio, USA

Ullrich Kockel

Heriot-Watt universitetas / Heriot-Watt University, Edinburgh, UK

Orvar Löfgren

Lundo universitetas / Lund University, Sweden

Jonas Mardosa

Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania

Žilvytis Šaknys

Lietuvos istorijos institutas / Lithuanian Institute of History, Vilnius, Lithuania

REDAKCIŅĖS KOLEGIJOS SEKRETORĖ / EDITORIAL ASSISTANT

Danguolė Svidinskaitė

Lietuvos istorijos institutas / Lithuanian Institute of History, Vilnius, Lithuania

Leidyklos adresas / Address of the Publisher: Redakcinės kolegijos kontaktai / Editorial inquiries:

Lietuvos istorijos institutas

El. paštas / E-mail: etnolog@istorija.lt

Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius

<www.istorija.lt>

Žurnalas registruotas / The Journal indexed in:

European Reference Index for the Humanities (ERIH)

EBSCO Publishing: Academic Search Complete, Academic Search Ultimate, Energy and Power Source, SocINDEX with Full Text, Sociology Source Ultimate

Modern Language Association (MLA) International Bibliography

Leidybą finansavo Lietuvos mokslo taryba pagal Valstybinę lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programą (Sutartis Nr. S-LIP-19-58)

TURINYS / CONTENTS

Pratarmė (<i>Vytis Čiubrinskas</i>)	5
Editorial (<i>Vytis Čiubrinskas</i>)	7

Straipsniai / Articles

Kristina Šliavaitė

Ar baigėsi posocializmas Lietuvoje? Antropologija ir posocializmo transformacijų etnografija	9
Has Post-Socialism Ended in Lithuania? The Anthropology and Ethnography of Post-Socialist Transformations. Summary	33

Aušra Teleišė

„Visi nori to savo versliuko“: posovietinė deindustrializacija, darbas ir pragyvenimo būdai Marijampolėje	37
‘Everyone Wants their Own Business’: Post-Soviet Deindustrialisation, Work and Means of Livelihood in Marijampolė. Summary	57

Ugnė Barbora Starkutė

Not Enough Sami? The Affects of Postcolonial Identity	61
Nepakankamai samiai? Pokolonijinės tapatybės afektai. Santrauka	78

Vidmantas Vyšniauskas

„Čia pas mus“ – kraštietiškumas Pietryčių Lietuvoje: Šalčininkų rajono atvejis	81
‘Here with us.’ Regionalism in Southeast Lithuania: The Case of the Šalčininkai District. Summary	102

Živilė Mieliauskaitė

Galios santykiai ir religinės praktikos reabilitacijos institucijoje: priklausomų asmenų identiteto kaita	105
Power Relationship and Religious Practices in the Rehabilitation Institution: The Change in the Identity of Dependent People. Summary	124

Darius Daukšas

Baimės atmosfera ir (ne)saugūs namai: (i)migrantų iš Lietuvos Norvegijoje atvejis	127
The Climate of Fear and (Un)Safe Home: The Case of Lithuanian (Im)Migrants in Norway. Summary	146

Indra Lukošienė

- „Grįžti, kad sukurtum pokytį“: sugrįžusiųjų iš migracijos socialinės perlaidos ir jų perdavimas 149
 ‘Returning to Make a Change’: Social Remittances of Return Migration and their Transfer. Summary 166

Konferencijos pranešimas / Conference Paper

Ana-Maria Cîrstea

- ‘Coming from Abroad’: Exploring Romanian Migrants’ Transnational Social Networks through the Prism of Temporary Return 169
 „Atvykstant iš užsienio“: Rumunijos migrantų transnacionaliniai socialiniai tinklai iš laikino sugrįžimo perspektyvos. Santrauka 180

Recenzinis straipsnis / Review Article

Jonas Mardosa

- „Ar iš balos tas gražumas mano prigimimo?“ Mintys, kilusios skaitant tradicinei lietuvių valstiečių vyrų aprangai skirtą monografiją 181
 ‘Mirror, Mirror on the Wall, Who’s the Fairest of them All?’ Thoughts on a Monograph about the Traditional Clothing of Lithuanian Peasant Men. Summary 203

Recenzijos ir apžvalgos / Reviews

- Chris Hann. Repatriating Polanyi: Market Society in the Visegrád States (*Kristina Jonutytė*) 207
 European Anthropologies. A. Barrera-González, M. Heintz, A. Horolets (eds) (*Ullrich Kockel*) 213
 Skaidrė Krikštopaitytė-Urbonienė, Skirmantė Smilingytė-Žeimienė. Paminklai Lietuvos valstybingumui įamžinti: tarpukario kryždirbystė (*Žilvytis Šaknys*) 215
 Cheryl Lynn Highley. Life and Death at Schmidt’s Creek: The Story of Our Kerlick Ancestors in Dewitt County, Texas (*Vytis Čiubrinskas*) 221

Konferencijos / Conferences

- Konferencija „Iššūkiai etnografijoje: etnografai ir etnografinės žinios“ (*Miglė Lapėnaitė*) 225

Sukaktys / Anniversaries

- Muziejininkui ir etnologui Eligijui Juvencijui Morkūnui – 75 (*Inga Levickaitė-Vaškevičienė, Gita Šapranauskaitė*) 229

In Memoriam

- Etnologė meno tyrinėtoja Giedrė Tallat-Kelpšaitė-Niunkienė (1933–2020) (*Vida Savoniakaitė*) 233